

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

22. Alia eorum vitia ex eodem fonte, affectatio sanctitatis, jactantia, hypocrisis, venatio divitiarum sub pallio paupertatis, pompa vestiu[m] & saecularis fastus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Alia eorum vitia ex eodem fonte, affectatio sanctitatis, jactantia, hypocrisis, venatio divitiarum sub pallio pauperatis, pompa vestium, & secularis fastus.

CAPVT XXII

CÆTERVM totam reliquã Pelagianorũ vitam diversis vitijs contaminatam forduisse certum est, sed omnia ex eodem superbiæ fonte promanasse facile videt cui morbi illius symptomata utcumque perspecta sunt. Illius autem pestilentie proprium est in omnibus dictis factisque ruinofam quandam spectare celsitudinem, sive ut excellentia sua omnibus pateat, sive ut deformitas ac turpitude lateat.

Hinc itaque summa fuit inter Pelagianos sanctitatis affectatio, usque adeo ut & oculatissimis virtutum discretoribus imposuerint. Frequenter enim Augustinus antequam eos pervenisset penitus, laudabilem eorum vitam prædicat, liquidem de Pelagio loquitur, quando cum haberi dixit, a bonum ac prædicandam vitam. Et se b Roma constitutum Pelagy nomen cum magna eius laude cognovisse. De Pelagianis loquitur quando dicit: Nec tales sunt quos facile contemnas sed continentur viventes atque in bonis operibus laudabiles. Tales enim semper visi sunt, quos divina gratia quocumque tempore bellum indixisse novimus, Phariseos, Pelagianos, Massilienses, alios. Quã sanctitatis & perfectionis affectatione etiam Dei honorem suis operibus prætexebant. Vnde Iulianus labores suorum scriptorum commendare satagens, una est, inquit, optima causa studiorum honorum ut honoretur Deus. Nec honorem tantum Dei spectare contenti, etiam maiorem apud Deum crepabant gloriam. Non erubescens, inquit Augustinus Iuliano, dicere & scribere maiori tibi esse apud Deum gloria, destitutam veritatem tueri. Sed quia superbiæ ingenium est non solum aliorum oculis virtutem ostentare, sed etiam seipsum mirari & in suas laudes gloriabundum erumpere, hinc eorum iactantia lape carpitur. De illis loquitur Augustinus quando dicit: Vbi enim virtus non est, & tanta iactantia, hypocrisis est. Cujus arrogantia scedissima que jactantia specimen ex Hieronymo accipe: Hæres, inquit, Ioviani loquitur: sine omni proprio regor arbitrio: maior Apostolo sum. Ille facit quod non vult, & quod vult non facit: ego facio, quod volo, & quod nolo, non facio: preparata sunt mihi regna caelorum; imò ipse ea mihi meis virtutibus preparavi. In quo Adam tenetur obnoxius & c. ego solus cum mea catena non teneor. Aly clausis cellulis & feminas non videntes quia miseri sunt, & verba mea non audium, torquentur desiderijs: ego, etiamsi mulierum v. l. v. agminibus nullam habeo concupiscentiam. De me enim dictum est, lapides sancti volvuntur super terram: & ideo non sentio, quia liberi arbitrii potestate Christi tropæum circumfero. Quam putidissimam eorum gloriationem, etiam per-

A stringit Augustinus differens ad versus Iulianum: Ita vos invenimus elatos & alta sapientes, ut respondeatis nobis, non solum ista vos non patitur (infirmitates concupiscentiarum) verum etiam in hominis esse potestate ne ista patrat, nec esse causam cur ad hoc Dei poseatur auxilium. Sed fumum fucumque fuisse Pelagianorum jactantiam & sanctitatem postea perspectum fuit.

Hinc est igitur quod August. in eorum moribus hypocrisis superbiæ comitem notat. Quis enim se vult videri quod non est, hypocrita est, inquit. Vnde nihil mirum si in vitam fecditatem immanis illa Pelagianorum superbiæ precipitata fuerit. Superbia enim & humana laudis aviditas hypocrisis saepe generat. De hac eorum hypocrisis sic idem Augustin. Delus est in ore vestro sive peccatores vos esse dicatis & iustos credi velitis, sive profiteamini perfectionem insitæ quam profecto in vobis non esse sentitis. Et expressius acriusque paulo post: Dolus abundat in ore vestro, Vbi enim virtus non est & tanta iactantia est, hypocrisis est: Et ibi hypocrisis, utique dolus. Provis quantum sancti de misericordia Dei: que magna est, tantum vos de vestra, que nulla est virtute præsumitis. Vnde Divus Prosper etiam Semi-Pelagianos hypocrisis propter eandem sanctitatis simulationem vocat.

In hac porro adulationis ac simulationis turpitudine eos cadere necesse est, quotquot bonorum temporalium comeditates, & æternorum honestatem, hoc est cælum ac terram simul nituntur in hac vita conjungere. Quod maxime omnium locum habet cum temporalibus conquirendis ipsa virtutis species instrumentum adhibetur, & inhiantibus desiderijs velum religionis obtenditur. Sic enim necesse duplicari cor, & in adulationes, hypocrisis, simileque morum religiosorum corruptelas desistere.

Profitebantur itaque Pelagianæ hæresis architecti tanquam Monachi religiosam paupertatem, & ut Aug. dicit: A divitibus Christiani, & pjs in suis necessitatibus sustentabantur. Cujus perfectionis tatum præ se ferebant studium ut infirmiores divites, qui ista non facerent, velut accepta jam judiciaria cum Christo sede damnarent. Nam tanquam Christiana disciplina regulam obtrudebant: Divitem manentem in divitis suis regnum Dei non posse ingredi, nisi omnia sua vendiderit: nec ei prodesse, si forte ex ipis divitis mandata secerit. Sed quo spectabat ista perfectionis prædicatio? nimirum ut divitibus opes excuterent in se velut Christi pauperes transferendas. Vnde Hieron. Sciant quibusmodi hominibus opes suggerunt hæreticorum multitudinem congregare. Nam sub illo perfectionis sine & pauper-

a Lib. 3. de p. c. merit. c. 3. b De gestis Pelag. c. 22. Epist. 120. c. 37.

Lib. 5. cont. Iul. c. 1.

Lib. 2. c. ult.

Lib. 2. cont. Iul. c. 8.

Hieron. lib. 2. Dial. ad omnino peccato sum: sordida vestimenta non habeo, proprio regor arbitrio: maior Apostolo sum. Ille facit quod non vult, & quod vult non facit: ego facio, quod volo, & quod nolo, non facio: preparata sunt mihi regna caelorum; imò ipse ea mihi meis virtutibus preparavi. In quo Adam tenetur obnoxius & c. ego solus cum mea catena non teneor. Aly clausis cellulis & feminas non videntes quia miseri sunt, & verba mea non audium, torquentur desiderijs: ego, etiamsi mulierum v. l. v. agminibus nullam habeo concupiscentiam. De me enim dictum est, lapides sancti volvuntur super terram: & ideo non sentio, quia liberi arbitrii potestate Christi tropæum circumfero. Quam putidissimam eorum gloriationem, etiam per-

Lib. 3. in vol. c. 1.

Lib. 2. in vol. c. 2.

Lib. 2. in vol. c. 1. initio

Ibid. in vol. c. 1.

Cont. Iul. c. 1. & c.

Epist. 89. ad Hilari. q. 4.

Ibid. Ep. 88.

Epist. ad Cyprian. in fine.

& paupertatis pallio ingens auri & opum studium latuisse atque vigiisse Sanctus ille non obscure tradit. *Hic*, inquit, tacet, alibi crimnatur; mittit per universum Orbem Epistolas Biblicas, prius auriferas, nunc maledicas. De Pelagio sermo est: quem auriferas, hoc est aurum auctori suo afferentes litteras scripsisse testatur. Quae usque adeo flagravat in eis cupiditas, ut Regum instar vel mercatorum Indica commercia exercentium, opes Ophyr accerferent. De quo Hieronymus explicans magis superiorem locum: Vos de crastino scilicet non cogitatis & in-

Hieron. praefat. in 3. comment. Hieron.

Lib. 2. Dial. advers. Pelag.

stare avium, praesentibus contenti estis quorum Epistola Biblica voluit trans Aethiopia, us inter Simi & Fayos nova de Ophyr Salomoni dona mittantur. Divitias pompa comitari solet, hinc vestium splendor in Pelagianis & saecularis fastus enituit. Argumento est illa Pelagianorum cum Sancto Germano in Britannia disceptatio, quam cum inire statuisent, processerunt conspicui divitijs, veste fulgenti circumdatis assentatione multorum, ut tradit Constantius vita Sancti Germani Scriptor.

Constant. lib. 2. vita S. Ger. c. 19. apud Sarrin Tom. 4.

Tument scientiam saeculari & argutijs Dialecticis, Simiae Aristotelis, rationem Scripturarum regulam figunt. Syllogismorum jactant acumina; ab Ecclesiasticis iudicibus provocant ad Peripateticorum Scholam. Pruritus scribendi multa volumina, & aliorum velut indoctorum contemptus.

CAPVT XXIII.

SCIENTIARVM quoque saecularium magna inter Pelagianos aestimatio, & quia contentiois erant filij maxime Dialecticae, qua quilibet contra veritatem a pertinacibus per argutias Philosophicas defendi solet. Vnde Prosper: Manifestum est hunc non Dei spiritum habere sed mundi, & de illa saecularis sapientia tunc doctrina. Et Hieronymus Pelagium notans: Nos Pythagorica Philosophia nutamus superbiis. Hinc omnibus modis videri volebant Dialectici & Aristotelici, ut syllogismis nebulas imperitorum oculis offunderent. *Quae tibi argumenta succurrunt?* inquit Augustinus, *quae Aristotelis Cathegoriae*, quibus ut in nos velut artifex disputator insilias videri appetis eliminatus? Et alio in loco: *Vbi est acumen tuum quo tibi videris & Cathegorias Aristotelicas affecutus, & etiam Dialecticae artis astutiam?* Et rursus *Vides nempe quam Dialectice nihil dixeris &c. videris illius artis verbis ad hoc uti, ut eis insilias attonitos facias imperitos, volendo videri esse quod non es. Quam vanitatem sepiissime Pelagianis exprobrat. Hinc omnia ambigua, humanis metiri ac decideri volebant rationibus, quas ubique crepabant ut Philosophi solent. Cum igitur, inquit Iulianus, liquido clareat, hanc sanam & veram esse sententiam quam primo loco ratio, deinde scripturarum munivit autoritas. Nempe primum locum apud Pelagianos tenet ratio cui scripturas omnes aptandas esse contendunt, tametsi eis contrarium dicere viderentur: Iulianus: *Vbi verborum communitas ingerit quaestionem, adhibeatur regula rationis, ad cuius aequalitatem qua putabantur deflexisse tendantur. Et regulam Pelagianam figens: Quod ratio, inquit, arguit non potest autoritas vindicare. Cui quidem usque adeo adharet mordicus ut Apostolum perturbatae mentis futurum dicat, si quidquam contra rationes apertissimas a se prolatas loqueretur.**

In Epist. ad Demet.

Lib. 2. Dial. advers. Pelag.

Aug. lib. 1. cont. Iul. c. 4

Lib. 3. c. 2.

Cap. 7.

Lib. 1. cont. Iul. c. 7.

Lib. 1. oper. imperf. f. 94.

Lib. 2. f. 223.

Ibid. f. 447.

Lib. 3. Dial. advers. Pelag.

inquit Hieronymus, iactant discipuli tui nullam argumentationi tua posse & problematibus respondere? Gloriabantur enim suos, per syllogismorum spemeta disputando ac philosophando decurrere. Hinc illa de suorum dogmatum tanquam clarissima certissimaque veritate praesumptio, qua Catholici invidendo sibi in quadam meridie comperta veritatis sine obumbramento ignorationis, ut Iulianus jactitat, insanire videbantur. Hinc arrogantissima de doctrinae Pelagianae victoria, Iuliani gloriatio, qua triumphum huius vocibus canit: *Non ambigentes hoc ipsum maximam esse praemy partem quod in eius dogmatis arce constitimus, quod cum tam multorum livor, sed plurimum error oppugnet, tamen ita supra casus evasit anticipites ut invincibilis cluat possessione victoria.* Hinc ille Catholicae Ecclesiae contemptus tanquam stolidorum hominum, & de sece plebis quibus nulla inesset eruditio. *Quia rerum est magna confusio, inquit Iulianus, & stolidorum maxima multitudo, eripiuntur Ecclesiae gubernacula rationis, ut erecto cornu velle sciet dogma populare: nempe Catholicorum de peccato originali. Et alibi Catholici dogmatis & sententiae qua damnati Pelagiani fuerant autoritatem elevans, Prose sursum deorsum, inquit, plebecularum aut ruralium aut theatralium scita commendant, qua quo sunt promulgata concilio, historia nulla commemorat. Vnde totam Ecclesiam velut multitudinem caecorum spernit, quae ad aliquid invenendum nihil proficit. Hinc Augustini, quo nullum Ecclesia Doctorem profundiorum habuit, velut hebetis & pistillo obtusioris & ad metam taciturnitatis redacti aspernatio. *Hoc dixerim, ait Augustinus, ut ostenderem quam sis acutus, qui me obtusiorum dicit esse pistillo. Vnde Augustino quasi victor insultat, tanquam non inveniret quid faceret, quo confugeret si iudicium premeretur potestate si in medio eruditorum consisteret scem, si vera rationis tuba, a se scilicet magno tubicine inflata, si auditorum arma circumstantium & sibi faventium cocreparent. Ita suum cum Aug. certamen, vana insanaque**

Epist. ad Ctesiph.

Apud Aug. lib. 6. cont. Iul. c. 1.

Lib. 2. oper. imperf. f. 219.

Lib. 2. oper. imperf. f. 212.

Fol. 221.

Lib. 2. cont. Iul. c. 10.

Lib. 2. oper. imperf. f. 369.

Lib. 2. ad ver. Iul. c. 10.

